

Protecció individual

EL RD 773/1997 estableix, en el marc de la Llei 31/1995, de Prevenció de Riscs Laborals, les disposicions mínimes de seguretat i salut per a l'elecció, utilització pels treballadors en el treball i manteniment dels equips de protecció individual.

Protecció individual és la tècnica que té com objectiu el protegir al treballador front a agressions externes, ja siguin de tipus físic, químic o biològic, que es puguin presentar en el desenvolupament de l'activitat laboral.

La seua **missió** no és la d'eliminar el risc d'accident, sinó reduir o eliminar les conseqüències personals o lesions que aquest pugui produir en el treballador, constituint una de les tècniques de seguretat operatives que presenta una major rentabilitat si tenim en compte el seu, generalment, baix cost front al grau de protecció que presenta el seu correcte ús.

L'equip de protecció individual (EPI's) és qualsevol equip destinat a ser portat pel treballador per a que el protegisca d'un o varis riscos que puguin amenaçar la seua seguretat o salut, així com qualsevol complement o accessori destinat a tal fi.

Característiques

- La protecció individual és una tècnica de seguretat complementària de la col·lectiva, mai s'utilitzarà com a tècnica substitutòria de la mateixa.
- Són l'última barrera entre l'individu i el risc. Sols han d'utilitzar-se quan és impossible aplicar altres sistemes de prevenció.
- Té una vida limitada. S'ha de respectar la data de caducitat que especifica el fabricant.
- No ocasionar riscos addicionals ni molèsties innecessàries.
- Tenir en compte les condicions anatòmiques i fisiològiques i la salut del treballador.
- Respondre a les condicions existents en el lloc de treball.
- Si s'utilitzen diversos (EPI's) han de ser compatibles entre sí.
- La utilització, l'emmagatzematge, la neteja, la desinfecció i la reparació haurà de realitzar-se segons les instruccions del fabricant.
- Estaran destinats en principi, a un ús personal.
- Els materials utilitzats en la seua fabricació proporcionen una protecció eficaç i no hauran de produir efectes nocius en l'usuari.
- La seua forma haurà de ser adequada al major nombre possible de persones, haurà d'adaptar-se a l'usuari després dels ajusts necessaris.
- Els treballadors han de ser informats, prèviament a l'ús dels equips dels riscos contra els quals protegeixen. Han de tenir instruccions, preferentment per escrit, sobre la forma correcta d'utilitzar-los i mantenir-los.

Els **treballadors** estan obligats a:

- Utilitzar i cuidar correctament els equips de protecció individual.
- Col·locar l'EPI's, després del seu ús, en el lloc indicat per a allò.
- Informar d'immediat el seu superior jeràrquic directe de qualsevol defecte, anomalia o dany apreciat en l'EPI's.

Normativa

- RD 773/1997, de 30 de maig, sobre disposicions mínimes de seguretat i salut relatives a la utilització pels treballadors d'equips de protecció individual.
- Guia dels Equips de Protecció individual del INSHT.
- Directiva 89/686/CEE sobre la comercialització i lliure circulació intracomunitària dels EPI's.
- RD 1407/1992 de 20 de novembre, pel qual es regulen les condicions per a la comercialització i lliure circulació intracomunitària dels EPI's Trasposició de la Directiva 89/686/CEE.

Classificació

Atenent al tipus de risc a què es destina:

- EPI's de protecció front agressius físics.
- EPI's de protecció front agressius químics.
- EPI's de protecció frente agressius biològics

Atenent a la tècnica que la aplica

- EPI's per a protegir al treballador front a l'accident motivat per les condicions de seguretat.
- EPI's per a protegir al treballador front a la malaltia professional motivada per les condicions medi ambientals (màscares, taps, orelles, pantalles, etc...)

Atenent a la zona del cos a protegir

- Protectors del cap.
- Protectors de l'oït.
- Protectors dels ulls i de la cara.
- Protectors de mans i braços.
- Protectors de peus i cames.
- Protectors de la pell.
- Protectors del tronc i l'abdomen.
- Protecció total del cos.

Protecció del cap

S'utilitzarà casc de seguretat per a protegir el cap contra: caiguda d'objectes, colps, protecció violenta d'objectes i contactes elèctrics

També cal utilitzar gorres, cofies o mocadors que impedisquen que el cabell pugui ser atrapat, quan es treballa on hi haja mecanismes que giren.

Quan vegeu aquest senyal, l'ús del **casc de seguretat** és obligatori.

Protecció auditiva

Els protectors auditius ajustats correctament, protegeixen els oïts dels treballadors amb un alt nivell de soroll.

També protegeixen els oïts contra la introducció de punxes, esgüts de substàncies calents o corrosives i altres projeccions perilloses.

La protecció pot ser de dos tipus: orelleres i taps.

Quan vegeu aquesta senyal, l'ús de **protectors auditius** és obligatori.

Protecció respiratòria

Ajustada a la boca i al nas, la mascareta protegeix l'aparell respiratori contra pols, fums, gasos i vapors.

- Per a cadascú d'aquests casos, ha d'eleger-se una mascareta adequada.
- Canvieu el filtre quan la mascareta s'embrute per dins i no es puga respirar bé.
- Per a treballar en llocs molt especials, on no hi ha suficient aire respirable, cal utilitzar equips semiautònoms que subministren aire fresc a través d'una mànega o procedent d'una botella.

Quan vegeu aquest senyal, l'ús de **mascareta de protecció respiratòria** és obligatòria

Protecció de les mans

Els guants de seguretat protegeixen les mans, al manipular materials i ferramentes contra: colps, ferides, talls, contacte amb productes agressius (per ex. Ciment)

Per a treballs amb alguns productes químics o especials s'ha d'utilitzar guants especials.

Per a treballs amb electricitat, cal utilitzar guants aïllants. Els treballs en instal.lacions elèctriques sols poden ser realitzats per electricistes o especialistes.

Quan vegeu aquest senyal, l'ús de **guants de seguretat** és obligatori.

Protecció dels peus

La puntera reforçada del calçat de seguretat protegeix contra: caigudes d'objectes, atrapaments i colps en els peus.

La plantilla reforçada protegeix contra punxades i talls

La turmellera protegeix contra colps amb objectes

Les botes altes de goma protegeixen contra l'aigua i la humitat.

Si es treballa amb equips elèctrics s'usarà calçat aïllant sense elements metàl.lics, així mateix quan les condicions de treball ho requeresquen, les soles seràn antirelliscants.

Quan vegeu aquest senyal, l'ús de **calçat de seguretat** és obligatori

Protecció anticaigudes

Els cinturons o arnesos de seguretat han de subjectar-se a un element resistent, en treballs d'alçada amb perill de caiguda eventual.

El cinturó protegeix el cos en els treballs amb possibles caigudes des de altures, tals com:

- Col·locació i desmuntatge de proteccions col·lectives, com rets, baranes, protecció de forats en el sòl i parets, etc,
- Muntatge i desmuntatge d'andamis, baixadors, grues, plantes i instal·lacions, etc.
- Treballs pròxims o junt al buit, com bordells de forjats i d'excavació, forats, etc.
- Muntatge d'estructures metàl·liques, etc.
- Treballs en sitges i dipòsits, etc.
- Treballs en cobertes i teulades

Amarreu el cinturó de seguretat a elements resistents, de forma que s'evite la caiguda lliure. Si no és possible evitar la caiguda lliure, utilitzeu cinturó de caiguda amb arnés.

Quan vegeu aquest senyal, l'ús de **cinturó de seguretat** és obligatori.

Atenent a la seua categorització, els EPI's es classifiquen en:

- Categoria Disseny senzill per a protegir riscos mínims. Es requereix la "marca CE" i la "Declaració de conformitat" del fabricant.
- Categoria II: Destinats a protegir contra riscos greus. A més, prèviament a la seua comercialització, es sotmetran a l'examen "CE tipus" mortal o molt greu. Ademés els serà exigida el "Sistema de garantia de qualitat".
- Categoria III: Disseny complex destinat a protegir a l'usuari de tot perill CE"

Protecció col·lectiva

Protecció col·lectiva és aquella tècnica de seguretat l'objectiu de la qual és la protecció simultània de diversos treballadors exposats a un determinat risc. Un exemple són els sistemes utilitzats contra caigudes d'alçada (baranes, passarel·les, rets de seguretat, andamis, enreixats, cobriment de forats...) utilitzats en el sector de la construcció.

Baranes

En tots els llocs on existisca possibilitat de caiguda de persones a diferent nivell, és obligatori la col·locació de baranes. Seran de materials rígids i resistents i tindran una alçada mínima de 90 cm a

partir del nivell del pis. Es completaran amb rodapeus igualment rígids i resistents, que tindran una alçada mínima de 15 cm sobre el nivell del pis. El forat existent estarà protegit per una barra horitzontal o llistó intermedi o per mitjà de barrots verticals amb una separació màxima de 15 cm.

No s'utilitzaran mai com a baranes, cordes o cadenes amb banderoles u altres elements de senyalització.

Rets de seguretat

Són un dels mitjans de protecció més eficaços per a protegir els treballadors que es troben exposats a riscos de caigudes.

- Rets de prevenció per a impedir la caiguda de persones (rets verticals, rets horitzontals, mallaços en forats, rets obliqües)
- Rets de protecció per a limitar la caiguda de persones (rets verticals tipus forca i rets horitzontals i obliqües de recollida)

Altre criteri de classificació ve donat per l'elasticitat de les mateixes:

- Rets rígides.
- Rets elàstiques.